

نسخه‌شناسی رسالات میر سید شریف جرجانی در کتابخانه ملک

سید محمد تقی حسینی

کتابخانه و موزه ملی ملک از مراکز مهم علمی - فرهنگی وابسته به آستان قدس رضوی است. مؤسس و واقف این کتابخانه و موزه، حاج حسین آقا ملک فرزند حاج محمد کاظم ملک التجار است که در نهم ربیع الاول ۱۲۹۳ قمری در تهران متولد شد و در سال ۱۳۱۶ شمسی این مجموعه را به آستان قدس رضوی واگذار کرد. وی پس از گذراندن عمری در حدود صد سال، در تیرماه سال ۱۳۵۱ شمسی به دار بقا پیوست.

این مجموعه بزرگ فرهنگی از دو بخش عمده کتابخانه و موزه تشکیل شده است. کتابخانه این مرکز دارای ۱۹ هزار عنوان کتاب و رساله نفیس خطی از قرن‌های اولیه اسلامی تا به امروز است. این کتابخانه نزدیک ۶۰ نسخه مربوط به آثار و تألیفات میر سید شریف جرجانی را در خود محفوظ داشته است، که مشخصات نسخه‌شناسی آنها در پی می‌آید.

- ۱۳۹۶/۲ رساله اسکندریه
شکسته نستعلیق / ۱۷۳ برگ / ابعاد: ۱۹×۳۰ سانتی متر / کاغذ: پسته ای / جلد: میشن سرخ (فهرست نسخ خطی کتابخانه ملی ملک، جلد ۵: ص ۲۶۲)
- ۴۱۶/۱ ترجمان القرآن
نستعلیق قرن دهم / ۶۲ برگ / ۱۵ سطر / ابعاد: ۱۲/۵ × ۱۸/۸ / کاغذ: ترمه سمرقندی / جلد: میشن قرمز (۵: ۲۴)
- ۲۳۱۰/۱ التعریفات
نسخ سده یازدهم / ۹۹ برگ / ۲۷ سطر / ابعاد: ۱۱ × ۱۶ / کاغذ: ترمه / جلد: میشن تریاکی (۵: ۴۶۴)
- ۲۳۴۶/۲ حاشیه تحریر القواعد المنطقیه فی شرح الرساله الشمسیه
نستعلیق و نسخ محمد صادق ساوجی در روز دوشنبه شعبان سال ۱۲۴۳ق / ۱۷۱ برگ / ۱۶ و ۲۵ سطر / ابعاد: ۱۵ × ۲۱ / کاغذ: پسته ای / جلد: میشن بشمی / ۱۲۰ پ تا ۱۷۰ ر (۵: ۴۷۲)
- ۳۱۴۴۷ حاشیه میر سید شریف بر تهذیب الاصول
نستعلیق ملا محمد حسین نوری در سال ۱۱۲۹ق / ۲۲۰ برگ / ۲۵ سطر / کاغذ: ترمه / جلد: میشن سیاه لایی (۵: ۲۶۷)
- ۲۲۳۸/۱ حاشیه شرح الهدایه
نستعلیق قرن دهم / ۱۱۴ برگ / ۱۱ سطر / ابعاد: ۱۱/۵ × ۱۵ / کاغذ: دولت آبادی / جلد: میشن سرخ لایی / ۱۶ تا ۱۶ر (۵: ۴۶۴)
- ۱۶۸۹/۲ حاشیه الموشح فی شرح الکافیه شمس الدین محمد بن ابی بکر الخبصی (۸۰۱مق)
نسخ سال ۹۱۷ق / ۱۴۷ برگ / ۲۳ و ۱۶ سطر / ابعاد: ۱۳ × ۲۰ / کاغذ: ترمه / جلد: میشن سبز (۵: ۳۳۶)
- ۲۲۶۱/۲۳ حاشیه هدایه الحکمه
نسخ سال ۹۸۵ق / ۱۶۱ برگ / ۳۱ و ۲۵ سطر / ابعاد: ۱۲ × ۱۸ / کاغذ: ترمه / جلد: میشن لایی قهوه ای سیر / ۱۵۴ پ تا ۱۶۱ پ (۵: ۴۵۵)
- ۷۳۶/۲ رساله فی معنی الحرف
نسخ قرن دهم / ۳۲ برگ / ۲۱ سطر / ابعاد: ۱۴ × ۱۹/۵ / کاغذ: ترمه ختایی / جلد: میشن سبز (۵: ۱۴۱)
- ۷۸۹/۴ الرساله الحرفیه
نستعلیق قرن دهم / ۳۰ برگ / ۱۶ سطر / ابعاد: ۱۲/۱ × ۲۲/۳ / کاغذ: ترمه / جلد: میشن لایی کبود (۵: ۱۷۷)
- ۱۷۲۹/۳ خلاصه الخلاصه
نسخ قرن یازدهم / ۸۱ برگ / ۱۹ سطر / ابعاد: ۱۲ × ۱۸ / کاغذ: ترمه / جلد: میشن سیاه (۵: ۳۴۸)
- ۷۹۹ رساله حرفیه

- نستعلیق قرن دهم / ۱۲۵ برگ / ۲۶ سطر / ابعاد: ۱۱ × ۲۱/۳ / کاغذ: ترمه / جلد: میشن آلبالویی نو / ۷۹ پ تا ۸۰ پ (۵: ۱۷۸)
- ۱۸۴۵/۳ شرح امثله
- نستعلیق / ۱۴۸ برگ / ابعاد: ۱۵ × ۲۰ / کاغذ: فرنکی آهار مهره / جلد: میشن قهوه ای لایی / ۸۵ پ تا ۹۴ پ (۵: ۲۸۱)
- ۱۸۴۵/۴ صرف
- نسخ قرن سیزدهم / ۱۴۸ برگ / ابعاد: ۱۵ × ۲۰ / کاغذ: فرنکی آهار مهره / جلد: میشن قهوه ای لایی / ۹۶ پ تا ۱۴۸ پ (۵: ۲۸۱)
- ۲۳۰۷/۲ صغری در منطق
- شکسته نستعلیق محمد علی در روز یکشنبه ۲۷ صفر ۱۳۱۶ ق / ۷۷ برگ / ابعاد: ۱۷ × ۲۲ / کاغذ: فرنکی / جلد: رویه کاغذ / ۳۰ تا ۳۱ پ (۵: ۴۶۳)
- ۷۳۵/۲ کبری
- شکسته نستعلیق روز ۱۲ ربیع الاول ۱۲۷۰ ق / ۴۰ برگ / ۱۹ سطر / ابعاد: ۱۰/۸ × ۱۳/۳ / کاغذ: فرنکی / جلد: رویه پارچه سبز (۵: ۱۶۲)
- ۱۴۴۴/۶ کبری
- نستعلیق محمد بن احمد حافظ قراضه قزوینی در سال ۸۶۴ ق / ۱۷۱ برگ / ابعاد: ۱۶ × ۲۵ / کاغذ: ترمه / جلد: میشن آلبالویی (۵: ۲۶۷)
- ۲۳۳۰/۳ کبری
- نسخ هاشم موسوی در شهر خیوشان سال ۱۲۲۴ ق / ۲۰۲ برگ / ۱۷ سطر / ابعاد: ۱۶/۸ × ۲۱/۶ / کاغذ: فورخانه ای / جلد: میشن سیاه (۵: ۴۶۷)
- ۱۵۹۶/۲ وجودیه
- شکسته نستعلیق محمد هاشم بن محمد شفیع اصفهانی در سال ۱۱۱۹ ق / ابعاد: ۱۳ × ۲۲ / کاغذ: ترمه هندی / جلد: میشن سرخ (۵: ۳۰۱)
- ۱۹۸۰ حاشیه تحریر القواعد المنطقیه فی شرح الرساله الشمسیه
- نستعلیق رجب سال ۱۱۳۰ ق / ۱۲۸ برگ / ۱۳ سطر / ابعاد: ۸/۶ × ۱۶/۸ / کاغذ: ترمه / جلد: رویه کاغذ (۱: ۲۲۱)
- ۲۰۷۸ حاشیه تحریر القواعد المنطقیه فی شرح الرساله الشمسیه
- نسخ محمد مهدی بن محمد حسین واعظ در روز یکشنبه ۱۹ جمادی الاولی ۱۲۳۵ ق / ۱۲۷ برگ / ۱۵ سطر / ابعاد: ۱۷/۶ × ۱۴/۱ / کاغذ: فستقی / جلد: میشن آلبالویی (۱: ۲۲۱)
- ۲۱۵۹ حاشیه تحریر القواعد المنطقیه فی شرح الرساله الشمسیه
- نستعلیق محمد سلیم بن محمد تقی رودباری در مدرسه سلطان العلماء خلیفه سلطان در سال ۱۰۶۴ ق / ۱۱۳ برگ / ۱۵ سطر / ابعاد: ۱۳/۳ × ۲۱ / کاغذ: فستقی / جلد: میشن قهوه ای لایی (۱: ۲۲۱)
- ۲۸۷۶ حاشیه تحریر القواعد المنطقیه فی شرح الرساله الشمسیه
- شکسته نستعلیق محمد رفیع بن محمد زکی نوری یونسی در ۲۷ ربیع الاول سال ۱۲۲۶ ق / ۱۲۶ برگ / ۲۰ سطر / ابعاد: ۱۱/۴ × ۲۱/۵ / کاغذ: فستقی آبی / جلد: میشن قهوه ای لایی (۱: ۲۲۱)
- ۲۹۳۴ حاشیه تحریر القواعد المنطقیه فی شرح الرساله الشمسیه
- نسخ قربان علی بن محمد حسن در مدرسه حاجی ابراهیم در بار فروش جمادی الثانی سال ۱۲۴۶ ق / ۱۰۶ برگ /

- ۱۷ سطر / ابعاد: $۱۱/۸ \times ۲۱/۷$ / کاغذ: فرنگی آهار مهره / جلد: میشن سیاه لایی (۱: ۲۲۱)
- ۶۲۷۱ حاشیه تحریر القواعد المنطقیه فی شرح الرساله الشمسیه
- نسخ قرن یازدهم / ۱۳۱ برگ / ۱۰ سطر / ابعاد: $۱۰/۵ \times ۱۶/۵$ / جلد: میشن (۱: ۲۲۱)
- ۲۰۶۰ حاشیه لوامع الاسرار فی شرح مطالع الانوار
- نستعلیق قرن دهم / ۳۶ برگ / ۱۷ سطر / ابعاد: $۱۱/۶ \times ۱۸/۲$ / کاغذ: ترمه / جلد: میشن قهوه ای (۱: ۲۴۳)
- ۲۲۷۶ حاشیه لوامع الاسرار فی شرح مطالع الانوار
- نستعلیق سید محمد تنکابنی روز دوشنبه محرم ۱۱۱۱ ق / ۲۳۱ برگ / ۱۰ سطر / ابعاد: $۱۲/۶ \times ۱۸/۸$ / کاغذ: ترمه / جلد: میشن سیاه (۱: ۲۴۳)
- ۲۵۲۸ حاشیه لوامع الاسرار فی شرح مطالع الانوار
- نسخ حسن در سال ۱۲۵۶ ق / ۱۱۳ برگ / ۲۳ سطر / ابعاد: $۱۲/۸ \times ۱۷/۶$ / کاغذ: / جلد: میشن (۱: ۲۴۳)
- ۴۷۵ شرح طواع الانوار
- نستعلیق قرن دوازدهم / ۳۱۶ برگ / ۱۸ سطر / ابعاد: $۱۲/۳ \times ۲۰/۲$ / کاغذ: ترمه / جلد: میشن قهوه ای (۱: ۴۱۵)
- ۱۹۲۵ شرح مواقف السلطانیه
- نستعلیق قرن دهم / جلد: میشن
- ۲۲۰۹ شرح مواقف السلطانیه (به نام جلال الدین اسکندر در روز شنبه غره شوال ۸۰۷ ق در سمرقند تالیف شده است و متن آن از عضد ایجی است.)
- نستعلیق حمزه بن محمد گیلانی در شعبان سال ۸۵۱ ق در بروسا / ۳۵ برگ / ابعاد: $۱۷/۸ \times ۲۲/۷$ / کاغذ: دولت آبادی / جلد: میشن قهوه ای (۱: ۴۵۳)
- ۲۹۷۸ شرح مواقف السلطانیه
- نستعلیق قرن دهم / جلد: میشن (۱: ۴۵۳)
- ۶۵۲ شرح الملخص
- نسخ محمد حسن حر عاملی دهه دوم ربیع الاول سال ۱۰۵۵ ق در روستای جیغ / ۷۴ برگ / ۱۷ سطر / ابعاد: $۱۱/۸ \times ۱۷/۹$ / کاغذ: ترمه / جلد: میشن رویه کاغذ فرنگی (۱: ۴۴۹)
- ۲۵۵۴/۱ حاشیه لوامع الاسرار فی شرح مطالع الانوار
- نستعلیق قرن دهم / ۳۱۸ برگ / ۱۷ سطر / ابعاد: ۱۱×۱۸ / کاغذ: ترمه / جلد: میشن لایی تریاکی / اپ تا ۱۷۰ پ (۶: ۴۰)
- ۲۵۶۹/۲ شرح العوامل المائه
- نسخ محمد سعید حبشی هندی در روز جمعه ۲۶ جمادی الاول سال ۱۲۳۳ ق / ۸۳ برگ / ابعاد: ۱۴×۲۰ / کاغذ: ترمه / جلد: میشن لایی سیاه / ۳۷ تا ۴۸ پ (۶: ۴۹)
- ۲۹۸۶/۱ شرح العوامل
- شکسته نستعلیق سال ۱۲۴۴ ق / ۱۲۸ برگ / ۱۴ سطر / ابعاد: ۱۴×۲۰ / جلد: میشن لایی مشکی / اپ تا ۲۳ پ (۶: ۱۸۰)
- ۲۴۸۵/۱ شرح المواقف السلطانیه (تالیف سال ۸۰۷ ق)
- نسخ در روز پنجشنبه شوال ۸۱۷ ق / ۳۰۱ برگ / ۳۱ سطر / ابعاد: ۱۷×۲۶ / کاغذ: ترمه / جلد: میشن قهوه ای (۶: ۲۴)
- ۲۵۰۹/۲ صرف میر
- نسخ سال ۱۲۷۹ ق / ۱۱۳ برگ / ۱۴ سطر / ابعاد: ۱۰×۱۶ / کاغذ: پسته ای سفید و آبی / جلد: میشن یک لایی سیاه / ۴۷ تا ۹۰ پ (۶: ۲۸)
- ۲۴۸۵/۲ العلم بالوجه و العلم بالشیء
- نستعلیق سال ۹۳۱ ق / ۳۰۱ برگ / ۳۱ سطر / ابعاد: ۱۷×۲۶ / کاغذ: ترمه / جلد: میشن قهوه ای (۶: ۲۴)
- ۲۶۹۴/۲ کبری
- نستعلیق اسماعیل / ۸۵ برگ / ابعاد: $۱۵ \times ۲۴/۳$ / کاغذ: ترمه / جلد: ساغری فرنگی / ۱۲ تا ۲۳ پ (۶: ۹۲)
- ۲۹۱۱/۱ کبری
- شکسته نستعلیق معصوم علی عبدالصالح در روز جمعه نیمه ماه جمادی الثانی سال ۱۲۶۳ ق / ۱۴۰ برگ / کاغذ: پسته ای / ۱ تا ۸ پ (۶: ۱۶۴)

کبری ۲۹۶۲/۱

نسخ روز چهارشنبه ۱۵ شعبان قرن سیزدهم هجری / ۱۲۶ برگ / ابعاد: ۱۶ × ۲۱ / کاغذ: پسته ای / جلد: میشن لایی یشمی / ۲ تا ۲۰

کبری ۳۰۰۰/۱

شکسته نستعلیق / ۱۲۱ برگ / ۱۴ سطر / ابعاد: ۱۵ × ۲۱ / کاغذ: پسته ای حنایی / جلد: میشن لایی سیاه / ۲ تا ۱۶ (۶: ۱۸۵)

کبری ۳۴۵۹/۲

شکسته نستعلیق روز ۲۱ ذی القعدة سال ۱۲۱۵ ق / ۱۳۳ برگ / ۱۹ سطر / ابعاد: ۱۷ × ۲۱ / کاغذ: پسته ای / جلد: میشن سیاه لایی (۶: ۴۳۴)

۴۶۵۶/۴ رساله در وجود

نستعلیق محمد ابراهیم بن محمد الحسینی الثفرشی در ماه صفر سال ۱۳۱۱ ق / ۷۷ برگ / ۱۵ سطر / ابعاد: ۱۳/۷ × ۲۱/۲ / کاغذ: فرنگی / جلد: میشن زرد لایی / ۵۱ تا ۵۴ پ (۷: ۴۷۱)

۴۰۰۹/۹ رساله عرفانی

نستعلیق امان الله بن حسین بن حسن اسفراینی در سال ۹۲۹ ق / ۱۱۱ برگ / ۱۵ سطر / ابعاد: ۱۲/۶ × ۱۷/۶ / کاغذ: ترمه / جلد: میشن قرمز (۷: ۱۴۵)

۴۰۰۹/۸ سیر و سلوک یا عشق و محبت یا شوقیه

نستعلیق امان الله بن حسین بن حسن اسفراینی میانه ماه رجب سال ۹۲۹ ق / ۱۱۱ برگ / ۱۵ سطر / ابعاد: ۱۲/۶ × ۱۷/۶ / کاغذ: ترمه / جلد: میشن قرمز (۷: ۱۴۴)

۴۶۹۴/۴ رساله فی الاثر و الغایه

نستعلیق عبدالقادر اردوبادی در شیراز ذی حجه سال ۱۰۲۱ ق / ۳۲۵ برگ / ۲۳ سطر / ابعاد: ۱۲ × ۲۲/۳ / کاغذ: ترمه / جلد: میشن سیاه ضربی / ۹۵ تا ۹۶ (۸: ۴۲)

۶۴۰۳/۱ رساله اسکندریه

شکسته نستعلیق محمد جواد بن محمد حسین طهرانی مستطاب روز ۱۴ ربیع الاول سال ۱۳۱۳ ق / ۸ برگ / ۳۳ سطر / ابعاد: ۱۵/۴ × ۲۴/۵ / کاغذ: فرنگی / جلد: مقوا / ۱ تا ۴ (۹: ۳۶۹)

۵۸۶۹/۱ حاشیه الکشاف

نستعلیق سده نهم / ۲۳ سطر / ابعاد: ۱۳/۴ × ۱۸/۷ / کاغذ: ترمه / جلد: میشن قرمز (۹: ۸۶)

۵۸۵۸/۱۱ دفع الاشکال

نسخ سال ۱۲۳۵ ق / ۱۵۲ برگ / ۲۵ سطر / ابعاد: ۱۸/۳ × ۳۰ / کاغذ: فستقی / جلد: میشن قهوه ای (۹: ۷۷)

۶۴۱۵/۵ رساله فی تحقیق العلم بالوجه و العلم بالشیء من وجه

نسخ / ۱۳۳ برگ / ۱۷ سطر / ابعاد: ۱۷ × ۹ / کاغذ: ترمه / جلد: میشن سرخ / ۴۳ تا ۴۴ پ (۹: ۳۷۶)

کبری ۶۳۶۹/۱

شکسته نستعلیق در سال ۱۲۱۶ ق / ۹۸ برگ / ابعاد: ۱۷ × ۲۱ / کاغذ: فستقی / جلد: میشن لایی قهوه ای / ۱ تا ۴۰ پ (۹: ۳۵۸)

کبری ۵۸۲۶/۱

نسخ روز ۳ شوال سال ۱۱۹۹ ق / ۶۹ برگ / ابعاد: ۱۰/۲ × ۱۴/۱ / کاغذ: میشن سیاه / ۱ تا ۲۰ پ (۹: ۶۰)

۵۸۲۶/۳ العوامل المائه

نسخ روز ۳ شوال سال ۱۱۹۹ ق / ۶۹ برگ / ابعاد: ۱۰/۲ × ۱۴/۱ / کاغذ: میشن سیاه (۹: ۶۱)

۵۶۸۵/۲ سیر و سلوک یا شوقیه یا عشق و محبت

نستعلیق سده دهم و یازدهم هجری / ۱۶۷ برگ / ۴۱ سطر / ابعاد: ۹/۱ × ۲۲ / کاغذ: ترمه / ۷ تا ۷ پ (۹: ۴۵۷)

کبری ۱۷۸۰

شکسته نستعلیق سال ۱۲۴۳ ق / ۹ برگ / ۱۵ سطر / ابعاد: ۱۳/۹ × ۲۱ / کاغذ: ترمه / جلد: میشن قهوه ای لایی (۳: ۶۰۱)

۲۰۰۵ شرح امثله

شکسته نستعلیق سال ۱۲۲۹ ق / ۳۸ برگ / ۱۵ سطر / ابعاد: ۱۷/۴ × ۱۰/۷ / کاغذ: فستقی / جلد: میشن سیاه (۳: ۴۹۵)

